

Samfunnsutvikling - kommunal planlegging

Refleksjonsoppgave

- Kommunestyret skal ta lederskapet for utviklingen av kommunen – hvordan kan det gjøres på en best mulig måte?
- Hvordan kan kommunestyret ta eierskap til samfunnsutviklingen?

Fredrik Folkevalgt

[Initiativ og planlegging](#)

Hvilke kommunale planer har vi?

KOMMUNEPLAN

- Samfunnsdel
- Arealdel

REGULERINGSPLAN

- Områderegulering
- Detaljregulering

KOMMUNEDELPLAN OG TEMAPLANER

- Plan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder (sektorer)
- Skal også ha en handlingsdel

ØKONOMIPLAN OG ÅRSBUDSJETT

- Årsbudsjett og økonomiplanen skal vise hvordan kortsiktige og langsiktige utfordringer, mål og regionale planer skal følges opp

Vi har kommunale planer for å samordne mål, strategier og tiltak for utviklingen av kommunen.

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015 – 2027

Kommuneplanens arealdel Eidsberg

Planbeskrivelse

18.06.2015

Kommunedelplan

Kultur, Kulturminnevern, Idrett og Friluftsliv

EIDSBERG

Økonomi- og handlingsplan 2018-2021

Kommunestyrets vedtak, 15.06.2017

EIDSBERG

Utfordringer for kommunal sektor

Trangere økonomiske rammer

Store endringer i
befolknings sammensetning

Rekruttering og arbeidsliv

Digitalisering – dypere endringer
Digital sårbarhet

Lokaldemokratiet utfordres

Utenforskap
Mer mangfold – økt ulikhet

Klima sterkere på dagsorden

Samfunns- og næringsutvikling

Hva er samfunnsdelen i kommuneplan?

- Ta stilling til langsiktige utfordringer
- Mål og strategier
- Skal vise kommunestyrets vilje til utvikling, identitet, visjoner
- Handlingsdelen kobles med økonomiplan

HVA SKAL GIS SÆRLIG
OPPMERKSOMHET
OG RESSURSER I
KOMMENDE
PERIODE?

Kommunens egen samfunnsplan

- Hovedmålene:
- Bilde av kommuneplan

Refleksjonsoppgave

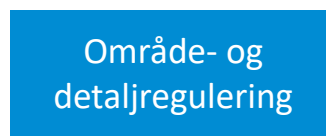
Er dette gjeldende politikk?

Sammenhengene og arbeidsdelingen i det kommunale plansystemet

STRATEGISK

STRATEGISK UTDYPNING DELMÅL OG TILTAK

PRIORITERING

Kommuneplanens arealdel

- Overordnet plan som bestemmer hva arealene i kommunen skal brukes til
- Bruk og vern (hensyn og restriksjoner)
- Vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk
- Hvilke områder skal bygges ut, og hvilke skal ikke?
- Prinsipper og forutsetninger som legges til grunn for mer detaljert planlegging
- Fremgå hvordan nasjonale mål og retningslinjer er ivaretatt
- Krav om kunngjøring og varsling til berørte offentlige organer og andre interesserte

KOMMUNEPLANENS
AREALDEL ER ET
UTVIKLINGSPOLITISK
STYRINGSVERKTØY

Kommuneplanen – et godt politisk styringsverktøy

- Bør vedtas tidlig i perioden slik at vedtatt politikk kan realiseres i løpet av perioden

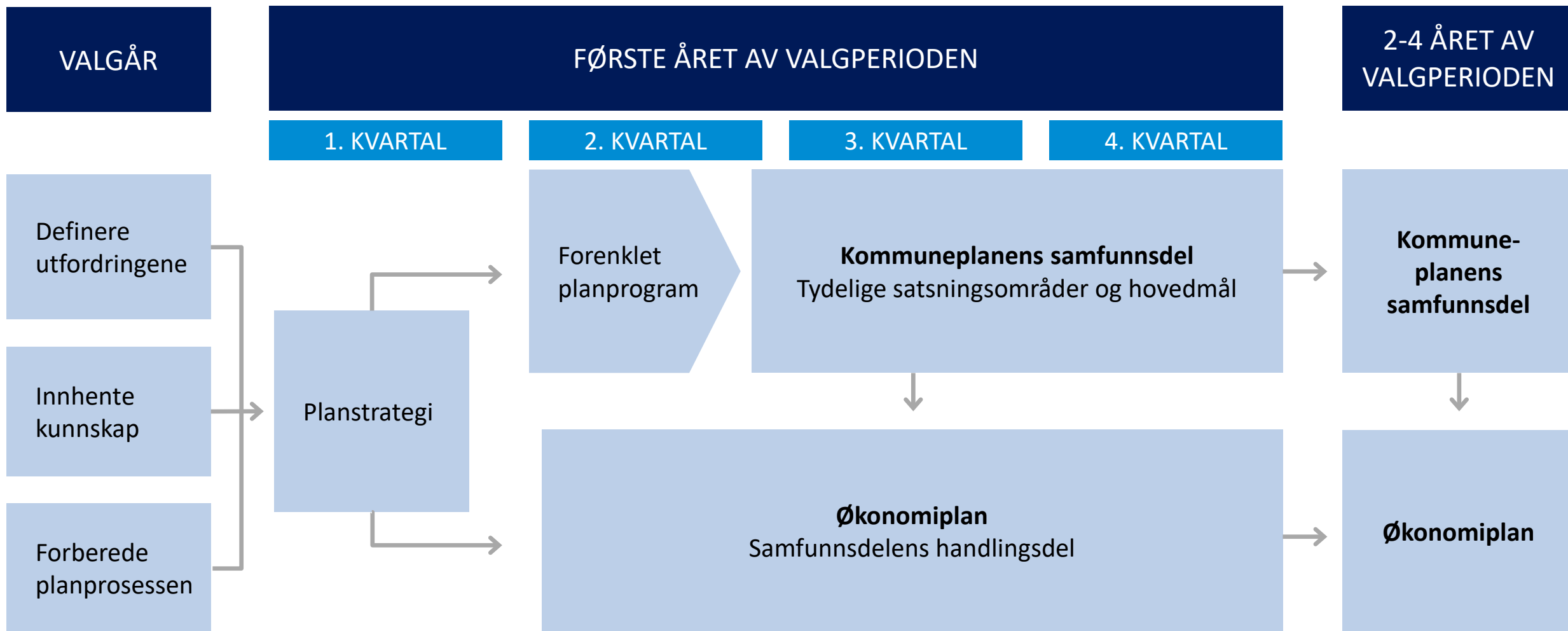

- Plansystemet oppfattes komplisert
- Politiske prioriteringer gjøres i andre prosesser

- Kommuneloven forutsetter kobling
- Kommuneplanen må være realistisk

Hvordan kan vi vedta en samfunnsdel tidlig i valgperioden?

Hvilket lederskap ønsker kommunestyret å ta?

Variant 1

- Politikerer sitter selv ved tastaturet

Variant 2

- Planleggeren skriver
- Politikerne spiller inn

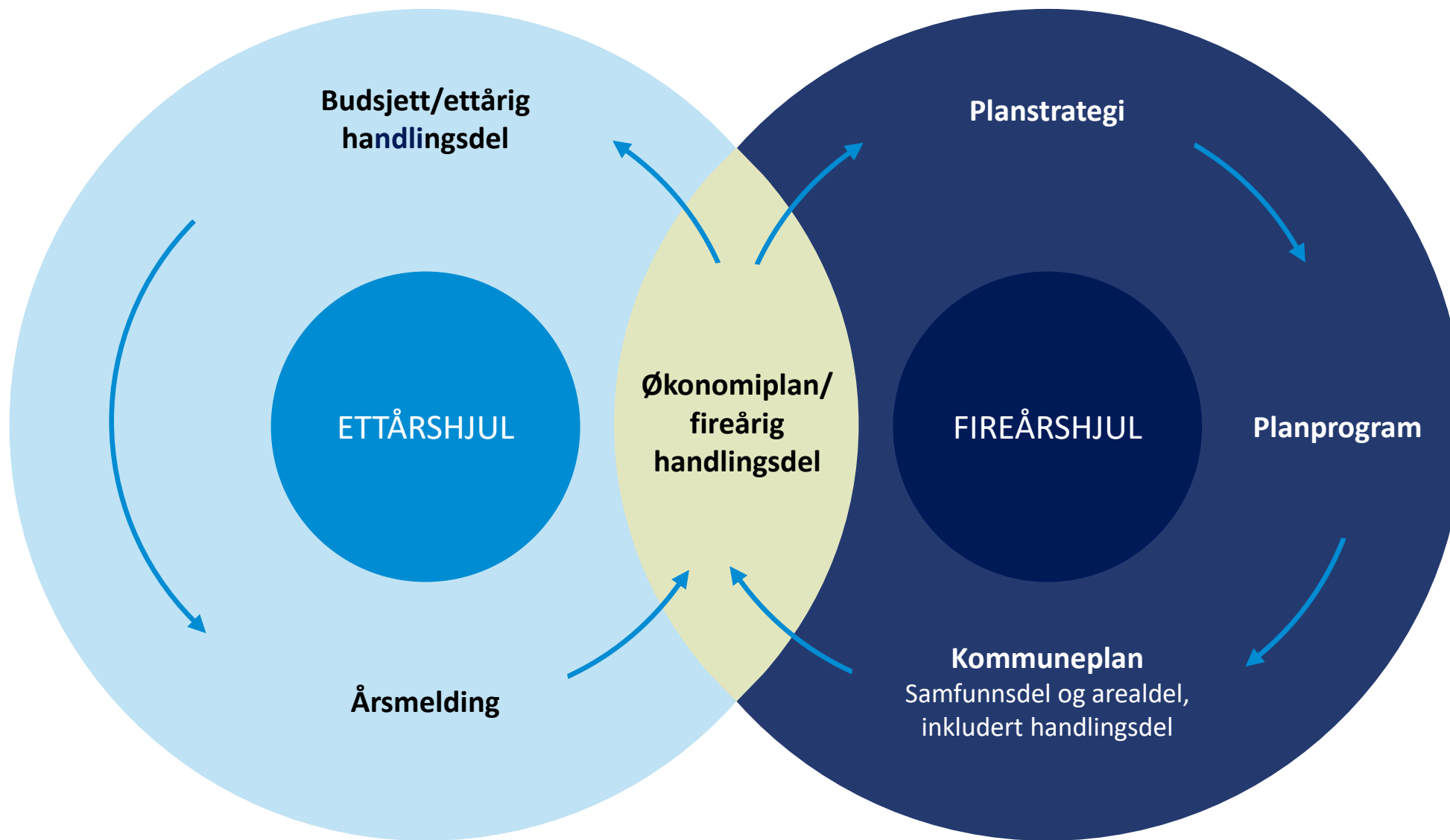
Variant 3

- Planleggeren skriver hele strategidokumentet
- Men legger inn reelle alternativer

Variant 4

- Planleggeren skriver både et prosess- og produktutkast, som politikerer blir anbefalt å slutte seg til
- Hvis noe er «feil», må en kunne forvente at politikerer sier ifra

Planleggingshjulet

Politiske virkemidler

Visjonsbygging

- Som en del av politikkutvikling og planlegging
- Som mobilisering rundt FN sine bærekraftsmål

De økonomiske

- Fylkeskommunens budsjett
- Fylkeskommunale eierskap
- Spleiselag med andre
- Regionale utviklingsmidler
- Tilskuddsordninger og programsatsinger
- Anbudsmakt og innkjøpsstrategier

De juridiske og regulatoriske

- Regional planstrategi og regionale planer
- Retningslinjer og regionale planbestemmelser
- Innsigelsesmyndigheten
- Avtaler

De informative, pedagogiske og samarbeidende

- Kunnskapsproduksjon og formidling
- Veiledning og rådgivning
- Arenaer, møteplasser
- Mobilisering, partnerskap og prosjektsamarbeid
- Kampanjer